

ZPRÁVODAJ

54. JIRÁSKOVA HRONOVA

CELOSTÁTNÍ PŘEHLEDKA AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ, POŘÁDANÁ V RÁMCI FESTIVALU ZÁJMOVÉ UMĚLECKÉ ČINNOSTI 1984 NA POČEST 40. VÝROČÍ SLOVENSKÉHO NÁRODNÍHO POVSTÁNÍ.

PŘEDSTAVUJEME DS MěstKS Prachatice

Josef Němeček: „Máme Daňka moc rádi, už před pár lety jsme chtěli dělat jeho Vévodkyňu valdštejnských vojsk, ale usoudili jsme po poradě s naším metodickým poradcem, že hra předpokládá svým způsobem předem informovaného diváka, takže „chirurgie“ nám a divákům, pro které hrajeme, byla přeci jen bližší.“

Jaromír Popiel: „Mně hra seděla už jenom proto, že sám jsem zaměstnancem nemocnice. Do naší inscenace se zapojili i další pracovníci ze špitálu: kupříkladu MUDr. Jan A. Mager, primář chirurgie jako poradce, Růžena Kročáková nás vybavila ze skladu těžce dostupnými kostýmy a rekvizitami.“

Dokončení na str. 2

Oldřich Daněk patří k hojně hraným současným československým autorům. Jeho divadelní hru „Zpráva o chirurgii města N“ si také vybrali prachatičtí ochotníci. Zda-li to byla volba správná, posoudíme dnes dopoledne a večer.

DS DOMU KULTURY ROH HANDLOVÁ SVÁKO

Divadelný súbor z Handlovej nie je hronovskému publiku neznámy. Pred dvomi rokmi v Jiráskovom divadle inscenoval dramaturgiu dr. A. Kreta Jiráskovho románu Bitka pri Lučenci a tohto roku na 54. JH prišiel s inscenáciou hry súčasného slovenského autora Františka Juriga „Sváko“. Je sympatické, že súbor siahol po texte,

Slavnostní zahájení 54. Jiráskova Hronova

Včera přesně v 16 hodin zazněly na hronovském náměstí slavnostní fanfáry jako overtura vlastního zahájení 54. Jiráskova Hronova. Jeho účastníky a čestné hosty přivítal předseda MěstNV v Hronově Oldřich Cvrček.

Hlavní projev přednesl místopředseda VěKNV dr. Jan Pravda. Zdůraznil v něm stále živý odkaz Slovenského národního povstání, na jehož počest a v rámci Festivalu zájmové umělecké činnosti 1984 se letošní 54. Jiráskův Hronov uskutečňuje. Ocenil historickou úlohu Sovětského svazu pro naši svobodu a bratrské přátelství obou našich národů, které zocelilo právě SNP. Dr. Jan Pravda ve svém projevu dále poukázal na zhoršenou současnou mezinárodní situaci, do které vhepal svět imperialismus v čele se Spojenými státy. Proto i celá kulturní politika KSČ a naší socialistické společnosti musí adekvát-

ně zobrazovat problémy současného světa, především boj za mír jako záruku dalšího budování socialismu u nás. To je i stěžejní úkol pro amatérské divadlo, které je jedním z pilířů naší kultury a které v loňském Roce českého divadla zaznamenalo podstatný posun vpřed co do četnosti uvedených premiér i kvality uváděných inscenací. Proto by měl i letošní rok potvrdit tento pozitivní trend v amatérském divadle a kde jinde než na celostátní přehlídce amatérských divadelních souborů v Hronově. Zároveň by se měl 54. Jiráskův Hronov stát odrazovým můstkem do oslav 40. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou v příštím roce, kdy se bude naše amatérské divadlo prezentovat na jubilejním 55. Jiráskově Hronově.

V závěru svého projevu poděkoval místopředseda VěKNV dr. Jan Pravda stranickej a státním orgánům okresu Náchod a města Hronov i organizačnímu štábu letošní celostátní přehlídky za úsilí, které připravě 54. Jiráskova Hronova věnovaly, a oficiálně tento každoroční svátek amatérského divadla zahájil.

HOSTÉ V HLEDIŠTI

Včera usedla do hlediště celá řada čestných hostů, kteří se kromě divadelního představení „Sváko“ zúčastnili předtím slavnostního zahájení 54. Jiráskova Hronova. Byli to: dr. Vladimír Nový, tajemník KV KSČ, dr. Jan Pravda, místopředseda VěKNV, ing. Miloš Cenek, předseda Krajské odborové rady, dr. Luboš Míl, tajemník OV KSČ, dr. Zdeněk Košanec, místopředseda ONV v Náchodě, zástupce MK ČSR Viktor Měška, zástupce MK SSR dr. Vladimír Blaho, zástupce ředitele ÚKVC Zdeněk Jírový, zástupce Osvetového ústavu Bratislava Alena Štefková, dr. Milan Kyška, předseda ÚV SČDO, dr. Ján Melek, předseda ÚV ZDOS a další hosté.

DNEŠNÍ PROGRAM JH

- 8.30 Porada moderátorů diskusních klubů
- 9.00 Pohovor OK a DS ROH Handlová
- 9.00 Diskusní kluby
- 9.30 Klub amatérských scénografů
- 13.00 Setkání Stredočechů
- 13.30 Schůze OS
- 16.30 DS Prachatice:
ZPRÁVA O CHIRURGII MĚSTA N
- 16.30 Koncert skupiny „Krabat“ NKS Náchod
- 18.30 Vítání Divadla DO SZM Zeleneč
- 20.00 DS Prachatice:
ZPRÁVA O CHIRURGII MĚSTA N
- 21.00 Taneční zábava
- 21.15 Film: Což takhle dát si špenát
- 21.30 Beseda se souborem
Zasedání odborné komise
(po skončení večerního představení)

ZŠ
Klub JD
ZŠ
ZŠ
Slávie
Klub JD
JD

sady A. J.
schodiště JD
JD

Slávie
sady A. J.
Klub JD
pracovna OK

ktorý ešte nemal javiskové stvárnenie a bol pôvodne rozhlasovou hrou, ktorá bola vysielaná v celoštátnej súťaži rozhlasových hier pod názvom „Vtedy na Vianoce“ a mala veľmi dobrý ohlas u obecnstva i kritiky. Autor hru prepracoval do javiskovej podoby a handlovský súbor sa ujal jej inscenačného stvárnenia. Javiskové pretlačenie sa autorovi nevelmi vydarilo a najmä v prvej časti cítime komplikovanú fabuláciu príbehu, množstvo informácií rozbiehajúcich sa do viacerých tematických okruhov a tak sám autor javiskovej predlohy nedal handlovskému súboru dosta-

Dokončení na str. 2

2/84

Pokračování ze str. 1

HAMLETOVSKÉ DILEMA

„Jist či nejist (dobře)?“ - to bývá hamletovská otázka řady účastníků Jiráskových Hronovů rok co rok. Mezi nejnavštěvovanější rozhodně patří jídelna SOU ČSSD, kde obsluhujícím personálem jsou učni II. ročníků tohoto odborného učiliště. Není se proto co divit, že bylo stejné místo vybráno i pro setkání patronů se soubory a první zkušenosti ukazují, že to bylo šťastné řešení. Jinak byla téměř „odbourána“ dřívější praxe jídelních „bloků“ v určité peněžní hodnotě. Výjimku tvoří pouze členové divadelních souborů, které přijdou na letošní Jiráskův Hronov a 55 členů Klubu mladých divadelníků. Pro ně jsou rezervovány pokrmy právě v jídelně SOU ČSSD, přičemž pro omladinu z Velkého Dřeviče pouze večerní menu, neboť jinak tráví svůj pracovní čas ve Velkém Dřeviči.

BLÝSKÁNÍ NA ČASY?

Asi si chtěla z nás příroda vysvětlit nebo že by se přece jen zablesklo na lepší počasí? Včera totiž přesně při zaznění fanfár na zahájení 54. Jiráskova Hronova vysvitlo krátce sluníčko. Co tato symbolika znamenala - třeba i v souvislosti s našim amatérským divadlem - napoví nejbližší dny.

DILIA NABÍZÍ

Jako každý rok, i letos funguje na Jiráskově Hronově stánek DILIA, kde je pro koupěschopné zájemce připraveno množství divadelních novinů z domácí i zahraniční produkce. Pokud si chcete doplnit svojí divadelní knihovnu, nezapomejte - ve stánku DILIA dostanete i hry staršího data, které dosud unikly vaší pozornosti. Kdeže se tento „ráj“ divadelních textů nachází? Jako každý rok - ve škole v přízemí. Podle posledních informací se chystá nabídnout svojí produkci nejširší veřejnosti i LITA. Takže neváhejte, kdo zaváhá, na toho se nedostane.

KAŽDÝ VEČER

V restauraci Na mýtě pořádá SČDO každý večer v průběhu JH zajímavá setkání se zasloužilými ochotníky z celé ČR. První večer začíná dnes v 19.30 hodin, bude věnován historii ochotnického hnutí v Čechách a vzpomínkám na spolupráci souborů se slavnými hereckými osobnostmi, dnes již legendárními, a dalším nezapomenutelným okamžikům života v divadle.

točnou možnost inscenovat jeho text divadelně invenčním způsobem. A tak tejto vzrušující téma chýbalo náročnější umelecké naplnění. Režisér inscenace příliš uveril textu předlohy a z úcty k autorovu dílu sa nepokúsil o jeho originálne režijné vyloženie. Režisérovi nepomohol ani scénograf, nakoľko scéna bola málo funkčná a scénický priestor nedával hercom veľa možností na plastickejšie modelovanie svojich postáv a bol viac-menej iba ilustratívny. A tak okolo handlovskej inscenácie vznikli rozpaky nad jej celkovým koncipovaním i dielčimi viac-menej technickými nedopracovanosťami (príchody a odchody hercov, otáz-

O čem se mluví

Včera byl zahájen 54. JH inscenací slovenského souboru DK Handlová Sváko. Zajímalo nás, co vlastně znamená slovo „Sváko“. A jelikož máme v redakci zástupce bratrského jazyka Milana Žarnovického zeptali jsme se ho: co je to vlastně „Sváko“? „Sváko je

- 1) starší člověk, který si za léta svého života vydobyl u svých spoluobčanů úctu a respekt,
- 2) v rodinném vztahu může být vzdálený bratranec matky,
- 3) v hovorovém jazyku jde o význam, kterému v češtině odpovídá dodnes živé oslovení na české vesnici „střed“.

-ibn-

SLOVENSKÉ OCHOTNÍCKÉ DIVADELNÉ SÚBORY K 40. VÝROČIU SNP

Festival zájmové umelecké činnosti v roku 1984 sa nesie v znamení 40. výročia SNP čo sa odrážalo aj v dramaturgii ochotníckych divadelných súborov všetkých výkonnostných kategórií dospelých.

Živý odkaz SNP pre dnešné dni sa v oblasti ochotníckej divadelnej aktivity prejavil vo vyzdvihovaní prínosu takých inscenácií, ktoré presvedčivo tlmočili myšlienky a city podporujúce ľudskú pospolitosť, tvorivosť a pracovné hrdinstvo, odvahy riskovať pre dobrú vec, zmysel pre krásu a túžbu po živote v mieri. A tak ochotnícke divadelné súbory na Slovensku siahli nielen po predlohách, ktoré svojou tematikou sa priamo dotýkali udalostí SNP ale aj po divadelných hrách súčasných autorov v ktorých sa odrážaloval náš súčasný život v celej svojej bohatosti a rozmanitosti. Slovenská literárna agentúra (LITA) v Bratislave vyšla v ústrety kolektívom i divadlami poézie a i keď kvantita nových textov z obdobia SNP nebola veľmi bohatá (spomeniem novú hru Osvalda Zahradníka Čas do brieždenia v ktorej autor látkovo zdroje našiel práve v SNP a sústredil pozornosť na kona-

ka rytmu predstavenia, statické riešenie niektorých situácií, Oberst v inscenácii nie je napr. protihráčom Sváka a pôsobí schematicky a iné nedostatky). Inscenácia venovaná 40. výročiu SNP ukázala, že priniesť k významnému výročiu našich novodobých dejín inšpiratívny umelecký čin nie je vôbec ľahké. Súboru patrí vďaka za to, že sa odvážil siahnuť práve po Jurigovom texte a isté rozpaky nad inscenačným výsledkom len potvrdzujú, že tieto pokusy bude treba v budúcnosti opakovať už ale s výraznejšími divadelnými výsledkami. Súbor disponuje kvalitným hereckým materiálom a kreácia Antona Vozára v postave Sváka sa najviac priblížila autorovej predstave. A tak handlovské prvolozectvo v inscenovaní doteraz neznámej Jurigovej predlohy prinieslo množstvo námietok do diskusie, čo svedčí o záslužnosti tohto ich dramaturgického počínu a bolo pre hronovských divákov v mnohom ohľade poučným a hodným zamyslenia.

red.

SLOŽENÍ ODBORNÉ KOMISE

Divadelní soubory a jejich předvedené inscenace na letošním 54. Jiráskově Hronově bude hodnotit odborná komise pod vedením předsedy doc. Františka Laurina, vedoucího katedry herectví DAMU v Praze, režiséra Národního divadla v Praze.

Členy odborné komise dále jsou: doc. dr. Jan Císař, CSc., dramaturg činohry Národního divadla v Praze, vedoucí katedry režie DAMU v Praze, Michal Hess, scénograf Divadla S. K. Neumanna v Praze, dr. Anton Kret, CSc., dramaturg činohry Národního divadla v Bratislavě, doc. dr. Marián Mikola, prorektor Vysoké školy múzických umění v Bratislavě, dr. Jaroslav Someš, člen Divadla Jiřího Wolke v Praze, Jaromír Šnajdr, ředitel Divadla pracujících v Mostě, dr. Vladimír Štefko, CSc., redaktor Nového slova v Bratislavě.

Tajmnicemi odborné komise jsou Jana Paterová, odborná pracovnice divadelního oddělení ÚKVC v Praze a Alena Štefková, vedoucí divadelního oddělení Osvetového ústavu v Bratislavě.

Pokračování ze str. 1

Karel Zikmund: „Myslím si, že přesto nejde ve hře jenom o specifiku zdravotnické práce, ale ve svých lidských vztazích jde o téma, které se může týkat jakéhokoliv pracovního kolektivu, třeba i party kolem ochotnického divadla.“

Představujeme: DS Prachatice

Jiří Zikmund: „O. Daněk mi poskytl výbornou látku pro můj režijní debut a hrou zaujalý soubor nejméně polovinu nutné energie, které je při práci s hercem zapotřebí. Výtvarník respektoval moje vlastní scénografické nápady a tak se opravdu dělalo s mimořádnou chutí. Jsem přesvědčen, že společný entuziasmus byl jednou z hlavních příčin, proč jsme letos v Hronově.“

Josef Němeček: „Hra Oldřicha Daňky nám zprostředkovala výbornou diváckou návštěvu, což je pro nás výstředně důležité. Prachatický divák bude nyní očekávat další hru tohoto autora. Proto se těšíme na jeho novou hru a Daňkovu tvorbu tudíž „ostře sledujeme.“

hľadom na udalosti spred 40-tich rokov. Divadelný súbor Ondayan zo Stropkova sa vrátil k hre Ivana Bukovčana Kým kohút nezaspieva a tento náročný text tiež venoval 40. výročiu SNP.

Iné súbory zase objavili text Jána Dohňanského Srdcia hranie nepoznajú, ktorý rozpráva o zaujímavej udalosti z obdobia SNP, kedy sa niekoľko čestníkov z Čiech a Moravy pridalo k Povstaniam. Bukovčanova hra Sneh nad limbou, Zahradníkov text Prekroč svoj tieň ako aj hra Jána Kákoša Dom pre najmladšieho syna boli tiež k dispozícii súborom.

Možno konštatovať, že viac súborov si vybralo tituly našich, českých, sovietskych a iných autorov socialistických krajín, ktoré odrážali najmä úsilie boja za svetový mier, ktoré je v dnešnej dobe tak aktuálne. A tak slovenské ochotnícké divadelné súbory v divadelnej sezóne 1983/84 tvorivými činmi v oblasti ochotníckeho divadla dôstojne divákovi pripomenuli aktuálnosť revolučného odkazu SNP pre nás všetkých. mž

ZADÁNO PRO KMD JAK TO VIDÍ MLADÍ

Rozdělením do čtyř pracovních skupin byl v sobotu v dopoledních hodinách zahájen Klub mladých divadelníků ve Velkém Dřevíči. Přes čtyřicet frekventantů, kteří se sjeli ze všech koutů naší republiky, se seznámilo s úryvky her (A. P. Čechov: Rakeč; W. Shakespeare: Romeo a Julie; B. Brecht: Kavkazský křídový kruh), na kterých budou během celého týdne demonstrovány inscenační postupy a různé přístupy k danému textu. Práce ve skupinách měla zpočátku charakter vzájemného seznamování s lektory i účastníky klubu mezi sebou, později se soustředila na otázky dramaturgie v obecné rovině a dramaturgie jednotlivých vybraných titulů.

Odpoledne navštívili účastníci Klubu mladých divadelníků představení slovenského souboru z Handlové **Sváko**. O tomto představení se večer rozproudlila živá diskuse ve všech čtyřech skupinách, poté i na společném fóru. Kladně byla hodnocena snaha slovenského souboru o objevnou dramaturgii ve vazbě na 40. výročí Slovenského národního povstání. Největší nedostatek inscenace byl shledán v kvalitách samotného textu, který, dle frekventantů klubu,

mnohdy znejasňoval logické jednání postav i řešení některých situací. Bez výjimky byl vysoce oceněn herecký výkon představitelů titulní role, který skromnými výrazovými prostředky dokázal vyjádřit celou šíři své postavy. Rozpaky vyvolalo scénografické řešení inscenace, které bylo v rozporu se zvoleným inscenačním principem a působilo staticky. Účastníci klubu vyslovili názor, že režie se soustředila na pouhou reprodukci a nedokázala překlenout nedostatky předlohy.

-ms-

Loňský vítěz Celoslovenské přehlídky amatérských divadelních souborů ve Spišské Nové Vsi a tradiční účastník Jiráskových Hronovů Z - divadlo DO SZM Zeleneč se zítra dvakrát představí v Jiráskově divadle s Brechtovou hrou „Matka Guráž“.

Bude filmová repríza?

V pátek večer po zapálení Ohně přátelství v Jiráskových sadech byl promítnut filmový dokument „Mírové poselství“, pojednávající o cestě úpíckých ochotníků osmnácti městy až k Národnímu divadlu, což byla jak je notoricky známo, velmi vydařená akce na počest loňského Roku českého divadla. Protože v pátek nezavítala jak do Hronova, tak pochopitelně do sadů ještě celá řada ochotníků, kteří by rádi dokumentární film viděli a k jejichž uším se donesl jeho dobrý ohlas, sdělujeme: mnozí se žádosti o reprízu jsou projednávány v organizačním štábu s tím, že pokud nebude překážek ze strany úpíckých (což se všeobecně neočekává) nebude nic bránit opětovnému promítnutí filmu, o jehož přesném promítacím čase bychom vás ještě včas informovali.

NOVÉ TVÁŘE KOLEM NÁS

Určitá koncepční proměna organizace letošního Jiráskova Hronova přivedla na svůj 54. ročník řadu nových spolupracovníků, z nichž mnozí jsou na celostátní přehlídce amatérského divadla novými tvářemi. Pravidelná rubrika Zpravodaje seznámí své čtenáře s některými z nich a představí vám zejména ty, kteří tu rovněž poprvé stojí před plněním významných úkolů odborného zajištění organizace a vzdělávacích akcí.

Jana Paterová, metodik pro divadlo Ústavu pro kulturně výchovnou činnost, převzala náročnou úlohu tajemnice poroty 54. JH, ale za novou tvář v Hronově se nepovažuje.

„V únoru letošního roku jsem nastoupila v divadelním oddělení ÚKVC jako metodička a v této funkci jsem sice na Hronově poprvé, ale v předchozích ročnících jsem tu byla již mnohokrát a atmosféru i problematiku přehlídek znám dost důvěrně.“

Stává se však, že s nástupem do nové práce stojí člověk i před mnohou novou věcí, ale zdá se, že amatérské divadlo není pro vás novým či překvapujícím...

„Jako redaktorka kulturní rubriky Zemědělských novin jsem se věnovala zaměřením na zájmovou uměleckou činnost a měla těsné kontakty na časopis Amatérská scéna, kde jsem spo-

lupracovala zejména s Jiřím Benešem. Díky tomu se můj zájem o amatérské umění orientoval v převážné míře na divadlo. Mimochodem: v té době

Jana Paterová

jsem právě psala recenze z hronovských představení pro své noviny...

Divadlu jste se potom věnovala aktivně na profesionálních scénách...

„Pracovala jsem jako dramaturg ve Východočeském divadle v Pardubicích, v divadle Petra Bezruče v Ostravě a v Městském divadle v Příbrami, ale i tehdy jsem v jednotlivých místech přišla do styku s amatéry alespoň jako členka poroty při

divadelních soutěžních přehlídkách. Později, jako pracovnice Divadelního ústavu v Praze, jsem měla na starosti referát amatérského divadla a byla šestkrát na Hronově.“

Ať už jako recenzent, či člen odborných porot, jste měla jistou příležitost formovat nejen názory, ale i metody tvorby amatérských divadelníků...

„Prakticky a možná i markantněji až v Obvodním kulturním domě v Praze 3, kde jako metodička při Žižkovském divadle jsem byla u zrodu nového souboru ANEBDIVADLO, který je letos podruhé i tady na Hronově...“

Co vlastně považujete za nejvýraznější aspekt současného amatérského divadla?

„Jeho tvůrčí zápolení s potřebami aktuálních tematik a s nutností hledat svérázné rysy divadelnosti, které ve svém důsledku stírá jisté rozlišování kategorií tzv. autorského a tradičního divadla. Tento aspekt vzájemného ovlivňování divadla různými postupy je nesporně inscenační trend, který podporuje novou cestu dramatické tvorby.“

-ekP-

MÍSTO PRO ANKETU

Františka Držíka, režiséra Pohronského divadla při MDKO Levice som stretol na hronovskom námestí a keď som mu spomenul našu anketu, hneď bol ochotný zdieľať svoj názor. Tu sú jeho myšlienky:

„Veľmi ma hnevá, že dnešný divadelný divák chodí do divadla nepripravený a v tejto súvislosti by sa žiadala väčšia divadelná osveta s problematikou divadla, aby divák poučenejší navštevoval divadelné predstavenia. Masovokomunikačné prostriedky podľa môjho názoru poskytujú skor konzumnú zábavu, ktorá vychádza v ústrety tomuto typu pohodlného diváka. Nakoľko divák v oblasti predstavivosti, divadelného videnia, divadelných symbolov cez ktoré sa režisér ochotníckeho divadelného predstavenia v divadelnej skratke vyjadruje sa nevie orientovať, tá-ktorá divadelná inscenácia je potom pre neho málo čitateľná. Režiséri počítajú s určitou vyspelosťou diváka, mnoho vecí, ktoré pre režiséra a súbor sú jasné sa domnievajú, že budú jasné a zrozumiteľné aj divákovi, ktorému inscenáciu adresujú. A tu prichádza rozčarovanie z toho, že i umelecky hodnotné divadelné predstavenia sa stretávajú s nepochopením u divákov. Ako priamy dôsledok tohto rozčarovania potom niektorí ochotníckí divadelní režiséri volia cestu ľahšieho odporu, čoho výsledkom sú predstavenia, ktoré vkusu diváka nadvieňajú aj za cenu nízkej umeleckej kvality inscenácie.“

Divadlo bez diváka není divadlem. Dělat jakýkoliv typ divadla bez zřetele na diváka je naprostý nesmysl. Přesto existuje řada inscenací, i oslavovaných, která snesou měřítko jenom odborné kritiky, což znamená, že se pohybují v teoretickém nenávratnu. Divadlo by mělo být tak vzrušující proces, aby do něho přišel divák sám. Potom by mělo být jedno, jedná-li se o divadlo „tradiční“ nebo jiné. Rozdíl je měřáda uznávaných inscenací, při nichž se divák nudí, protože jim nerozumí, (což není vždy proto, že by byl divák nevzdělaný), ale jejichž smysl je uzavřen mezi samotné inscenátory a čímsi jakoby záměrně utajený. Často se tvrdí, že je to obdobné vážné hudbě: myslím si, že je v tom rozdíl. Neznám takovou hudbu, která by nebyla pro lidi. Sebevážnější myšlenku je nutné vyjádřit jasně a nelze od diváka očekávat, že bude inscenaci studovat v řadě představení a sondovat jeho intelektuální příčiny. Intelekt je potřebné zveřejnit divadelními prostředky tak výraznými, (a divadlo jich má dostatek), aby sebesložitější myšlenka zazněla rasantně a přesvědčivě. Jedině pak je možné mluvit o divadelní výpovědi. Antonín Bašta, Č. Budějovice

HISTORIE A ARCHÍVY PROMLOUVAJÍ VZPOMÍNKY VĚČNĚ ZELENÉ

Letošní tvář Zpravodaje chceme také obohatit o tvorbu autorů, žijících na náchodském okrese, a kteří také publikují zajímavé stati o tomto regionu Východočeského kraje.

Jedním z nich je i PhDr. Erik Bouza ředitel Okresního archivu v Náchodě, z jeho prací které určitě zaujmou i mimookresní čtenářskou veřejnost vybíráme dnes článek, věnovaný Janu Nerudovi...

„Na letošní rok připadá sto-
padesáté výročí narození jed-
noho z největších českých bás-
níků - Jana Nerudy. Narodil se
9. července 1834 na Malé Stra-
ně v chudé rodině vojenského
vyslouzilce a chudoba doslova
provázela celý Nerudův život,
i když byl vyplněn mimořádnou
aktivitou. Jako čtrnáctiletý chla-
pec prožil revoluční rok 1848,
viděl položení základního ka-
mene k Národnímu divadlu, po-
dílel se na formování demokrati-
ckého křídla mladočeské stra-
ny. Krátce na to, v červenci
1877 navštívil s politickým před-
stavitelem této strany dr. Kar-
lem Sladkovským Nové Město
nad Metují. Krátký pobyt na
Rezku ho okouzлил, ale hluboce
ho zasáhla nouze a bída ven-
kovského obyvatelstva na No-
voměstsku. Neruda znal dobře

Den otevřených dveří

Nejen v podnicích a závodech se mohou organizovat „dny otevřených dveří“. I na Jiráskově Hronově lze projít otevřenými dveřmi. V tomto případě ve Velkém Dřevici, kde se dohodli moderátoři, že ve čtvrtek od 9 - 11 hodin bude pro divadelní veřejnost den D k návštěvě a posouzení práce frekventantů letošního Klubu mladých divadelníků.

Informace z éteru

Třikrát denně vždy v 8.15, 14.30 a v 19 hodin se ozve z ampliónů městského rozhlasu v Hronově aktuální rozhlasové zpravodajství 54. Jiráskova Hronova, které bude jeho návštěvníky podrobně a včas informovat o celém průběhu letošní celostátní přehlídky amatérských divadelních souborů. Obrazovou tečkou za každým dnem bude večerní obrazové zpravodajství v sadech Aloise Jiráska, které bude od 21.15 hodin předcházet uvedení celovečerního filmu.

naši vlast i cizinu, znal Francii, Balkán, blízký Orient, Itálii i severní Německo, ale takovou bídu nepoznal, a tak o tom také napsal do Národních listů...“

Tolik tedy o vztahu Jana Nerudy k náchodskému okresu. V této stati se také hovoří o tom, že viděl položení základního kamene k Národnímu divadlu. Jeden ze základních kamenů pocházel také z Branky na Dobešíně u Náchoda. Ale o tom opět píše dr. Erik Bouza:

„Základní kámen z Branky na Dobeníně je jemně opracovaná deska o síle asi 9 cm, rozměrů 29,5×25 cm. Je ze šedožlutého středně zrnitého pískovce. Podle původního soupisu a zprávy v Národních listech z 9. června 1868 byla na něm mě-

děná deska s vyrytým nápisem: „Prací k osvětě, osvětou k svobodě. Kámen z památné Branky na Dobeníně u Náchoda. Přivezen od měšťanů náchodských dne 15. května 1868.“ Náchodští se účastnili jako zpěváci na slavnosti kladení základního kamene. Kámen do Prahy vezli A. Bureš starší a A. Maizl. Podle náchodské školní kroniky, uložené v okresním archivu, byl kámen odvezen z Náchoda dne 15. května o páté hodině ranní. V archivu Národního divadla se dochoval dopis z Náchoda. „V úctě podepsaná obec města Náchoda uzavřela, by v památný den položení základního kamene k Národnímu divadlu též i pomník z historického místa Branka na Dobeníně do základů k této důstojné budově položen byl a prosí uctivě, aby tento kámen k tomuto účelu přijat byl. V Náchodě 14. května 1868“

Ani významné kulturní výročí UNESCO Rok české hudby, které se prolíná celým letošním rokem u nás, nezůstane opomenuto také na 54. Jiráskově Hronově.

Na páteční večer, kdy bude Jiráskovo divadlo odpočívát (hraje se ten den ve Žďárkách) je připraven koncert Komorní-

K Roku české hudby

ho orchestru Slávy Vorlové při Náchodském kulturním středisku, za řízení dirigenta Jindřicha Roubíčka, který je mimo chodem ředitelem Okresní galerie výtvarného umění v Náchodě. Toto špičkové amatérské těleso, které již mnohokrát prokázalo svoje kvality — naposledy při XIV. ročníku festivalu amatérských komorních sdružení CAMERATA NOVA — uvede program, jež je koncipován právě k Roku české hudby, nazvaný „Česká hudba světa“.

My také spolupracujeme s profesionály

„My také spolupracujeme s profesionály. Proč ne, je to svým způsobem pohodlnější. Měl jsem v bytě partu elektrikářů - v té partě byl jeden učeďník. Oni mu všichni říkali, co má dělat, jak má táhnout dráty, kam který patří, která barva je fáze, žlutozelený, že je nulák a tak podobně. Že, ten učeďník to nedělal vůbec s chutí - i když asi správně. Nakonec zapli mixér do zástrčky, nedalo vám to ránu, ale spo-

třebič fungoval. Asi se to tak má dělat. Ale pro mě by bylo cennější, kdyby si učedník u toho zpíval, a já pak dostal „ránu“ ze zásuvky, protože na kolik by byla připojena fáze a ne nulák. Chápete co chci říct?

mikroozhovor

Že radost z práce je pro mě důležitější než nabíílovaná dokonalost. Ono to v elektriíaríně nejspíš nejde jinak, ale v di-

vadle? Nejsem vůbec proti profesionálům, naopak. Jen mi jde o to, abychom si něco neulehčovali, a přitom se nám neztratila právě ta radost. My jsme se nejdřív radovali, že jsme sehnali „profíka“ a že s ním udělá inscenaci na Hronov. Kdo by se sem nedostal rád? Nevyšlo to. Tak se teď „raduju“, že seženem jiného režiséra, který nás sem dotáhne.

Jenomže ty „radosti“ je tolik, že ta pravá radost z toho, že něco chci říci, že to mohu sdělit prostřednictvím divadla, se někde u dna mění v žalost. Na jméno se mě neptejte, nejsem blázen.“

A bloky šustily

Na včerejší první „tiskovce“ akreditovaných zástupců „sedmé velmoci“ se hovořilo o vše-
líčems, počínaje výběrem sou-
borů na letošní celostátní pře-
hlídku a na konče třeba organiza-
čními záležitostmi. Bloky přítom-
ných novinářů nejvíce sustly
při vystoupení místopředsedy
MěstNV v Hronově Petra Čepel-
ky, který sdělil některé zajíma-
vé novinky z oblasti řešení stá-
vajících neutešené situace v uby-
tování i hledání další vhodné
divadelní scény. O tom se po-
drobněji zmíníme zítra v rubri-
ce „o čem se hovoří“ ...

ZÍTŘEJŠÍ PROGRAM JH

9.00	Diskusní kluby	ZŠ
9.00	Pohovor OK s DS MěstKS Prachatice	Klub JD
13.30	Schůze OŠ	Klub JD
14.00	Současné tendence a perspektivy slovenského divadla - přednáška	malý sál JD
16.30	Z - divadlo Zeleneč: Matka Guráž	JD
16.30	Malý brněnský minikabaret	sady A. J.
17.00	Křeslo pro přítele - Vilča Štelzigová	Klub JD
18.30	Vítání DS Dostavník KŽ Přerov	schodiště JD
20.00	Z - divadlo Zeleneč: Matka Guráž	JD
21.00	Taneční zábava	Slávie
21.15	Film: Přijela k nám pouť	sady A. J.
21.30	Beseda se souborem Zasedání odborné komise (po skončení večerního představení)	Klub JD pracovna OK